ರುಕ್ಮಿಣಿ ಕಲ್ಯಾಣ

[ಸೂಚನೆ : ಇದು ಹಲಸಿನಹಳ್ಳಿ ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ವಿರಚಿತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವಿವಾಹ ಪ್ರಸಂಗದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು , ಭಾಗವತರಿಗೆ ಆಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ]

(ಪಾತ್ರಗಳು : ಭೀಷ್ಮಕ , ಮಂತ್ರಿ , ರುಗ್ಮ , ರುಕ್ಮಿಣಿ , ಅಗ್ನಿದ್ಯೋತ , ಕೃಷ್ಣ , ಶಿಶುಪಾಲ , ಮಾಗಧ , ಬಲರಾಮ , ಸಖಿಯರು, ದೂತಿ , ಕ್ಷೌರಿಕ)

(ಭೀಷ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಓಲಗ - ತೈತೈ ತದ್ದಿನ ದೇಂ....)

ಭೀಷ್ಮಕ : (ಅಷ್ಟ–1) ಧರೆಯೊಳು ವೈದರ್ಭದೇಶದಿ ಕುಂಡಿನ | ಪುರಪತಿ ಭೀಷ್ಮಕಗೆ | ತರಳರೈವರು ಸುತೆಯೊರ್ವಳು ಜನಿಸಿರೆ|ಪರಿತೋಷದಿಂದಿರ್ದನು||

ಭೀಷ್ಮಕ : (ಅಷ್ಟ-1) ಆದುದು ಷೋಡಶವರುಷ ರುಕ್ಮಿಣಿಗೀಗ | ಮೋದದಿ ಲಗ್ನಗೆಯ್ಯೆ \parallel ಮೇದಿನಿಯೊಳಗಿವಳಿಂಗೆ ತಕ್ಕದ ಕೃಷ್ಣ | ನಾದಿಕೇಶವನೆಂಬೆನು \parallel

ಭೀಷ್ಮಕ: (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಸರಸಿಜನೇತ್ರೆಗೆ ಹರಿಯ ಬಿಟ್ಟನ್ಯರು | ಪುರುಷರು ಸಲ್ಲರೆಂದು ॥ ಅರಿತಿಹೆ ನಿನ್ನಯ ಮನಗಳೇನೆನೆ ಮಂತ್ರಿ | ಕರಮುಗಿಯುತಲೆಂದನು ॥

ಮಂತ್ರಿ: (ರೂಪಕ) ಧೊರೆರಾಯ ಕೇಳಯ್ಯ ನಿನ್ನಯ ಸುತ ರುಕ್ಮ | ನಿರುತಿರೆ ಪ್ರೌಢನಾಗೀಗ ॥ ಅರಿತವ ನಂತರಂಗವ ನೀನು ಮುದದಿಂದ | ವಿರಚಿಸಲೊಳಿತು ಕಾರ್ಯಗಳ ॥

(ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಭೀಷ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆರಳಿದ ಬಳಿಕ, ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ರುಗ್ಮನ ಪ್ರವೇಶ)

ರುಗ್ಮ :(ಜಂಪೆ–2) ಕೇಳಿ ದೂತರು ಬಂದು | ಪೇಳಲಾ ಕ್ಷಣ ರುಗ್ಮ | ನಾಲಿಸುತ ಕೋಪಮಂ | ತಾಳಿ ಕಿಡಿಗೆದರಿ || ರುಗ್ಮ : (ಜಂಪೆ–2) ಹುಡುಗಿಯನು ಗೋವಳಗೆ | ಕೊಡುವೆನೆಂಬನ ಹಲ್ಲು || ಹೊಡೆವೆನೆಂದೆನುತಾಗ | ಘಡು ಘಡಿಸಿ ಭರದಿ ||

(ತಂದೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ , ಮೊದಲು ಭೀಷ್ಮಕ ನಂತರ ರುಗ್ಮ ಬರುತ್ತಾರೆ)

(ಜಂಪೆ-2) ತಂದೆ ಇದ್ದೆಡೆಗೆ ನಡೆ | ತಂದು ನಿಲ್ಲಲು ತಿಳಿದು \parallel ಕಂದ ಬಾರೈ ಕುಳ್ಳಿ \mid ರೆಂದ ಭೀಷ್ಮಕನು \parallel

ರುಗ್ಮ : (ರೂಪಕ) ಅರುಹಬೇಹುದು ಎನ್ನ ಕರೆಸಿದಂದಗಳೇನು | ಕೊರತೆಗಳನು ತ್ವರ್ಯದಿಂದ ॥ ಅರಿಗ ಳಾಗಮನವೊ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧಿಪತ್ಯದೊ | ಳಿರುವ ಕುಂದಕವೇನೆಂದೆನಲು ॥

ಭೀಷ್ಮಕ: (ಭಾಮಿನಿ) ತರಳ ಕೇಳ್ ರುಕ್ಮಿಣಿಗೆ ಷೋದಶ | ವರುಷಮಾದುದು ಪರಿಣಯಕೆ ವರ | ನಿರುವ ನೋರ್ವನೆ ಕೃಷ್ಣನೀಕೆಗೆ ಪೋಲ್ವನೆಂದೆನುತ ॥ ಅರಿತಿಹೆನು ಮನ್ಮನದಿ ಹರಿಯನು | ಕರೆಸಿ ಬಿಸಜಾಂಬಕಿಯ ವರಿಪರೆ | ಹರುಷದಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ನೀನೇನೆಂಬೆಯೆನೆ ಕೆರಳಿ ॥

ರುಗ್ಮ : (ಏಕ) ಜನಕನೆ ಭಳಿಭಳಿರೇನೆಂಬೆನು ತವ | ಮನಕೀ ನೆಂಟತೆಯು || ಘನವಾದುದೆ ಕುಲ ಪರಿಕಿಸೆ ಗೋವಳ | ಮನುಜನು ಹೇಸಿಕೆಯು ||

ರುಗ್ಮ : (ಏಕ) ನಡತೆಗಳೆಂತ್ಕೆ ಸೋದರಮಾವನ | ಮಡುಹಿದ ಖಳರಂತೆ || ಕಡುಜಾರನು ಗೋಪಾಂಗನೆ ಯರ ಕ್ಷಣ | ಬಿಡನಿವ ಗೋಕುಲದಿ ||

ರುಗ್ಮ : (ಏಕ) ಬೆಕ್ಕಿನ ತೆರದೊಳು ಪಾಲ್ಮೊಸರೆಲ್ಲವ | ನೆಕ್ಕುವ ಶೀಲಗಳು || ಪೊಕ್ಕತಿ ಲೂಟಿಯ ಗೆಯ್ಯುತ ಮನೆಮನೆ | ಸೊಕ್ಕಿಹ ಮದದಿಂದ ||

ರುಗ್ಮ : (ಏಕ) ಧೀರಾಗ್ರೇಸರ ಚೈದ್ಯಧರಾಧಿಪ | ಶೂರನು ಶಿಶುಪಾಲ || ವೀರಕ್ಷಾತ್ರಿಯನವನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕು | ಮಾರಿಯ ಕೊಡು ಮುದದಿ ||

ಭೀಷ್ಮಕ: (ಜಂಪೆ–2) ತರಳನೆಂದಭಿಮತವನು | ಚೈದ್ಯನಿಗೆ | ಬರೆಸು ನೀ ಲೇಖನವನು | ಅರಿತ ರೀಪರಿ ಕೃಷ್ಣನು | ಕಾರ್ಯ ಮುಂ | ದರಿಸೆ ವಿಘ್ನವ ಗೆಯ್ವನು ||

ರುಗ್ಮ : (ಜಂಪೆ–2) ಬಿಡು ಬಿಡೆನ್ನಯ ಜನಕನೆ | ಕೃಷ್ಣನೆ | ನ್ನೊಡನೆ ಕಪಟವ ತೋರ್ಪನೆ | ಒಡನೆ ಕರಬಿಗಿದಾತನ | ಸೆರೆಮನೆಯೊ | ಳಿಡುವೆ ಪಾಮರ ಗೋಪನ ||

ರುಗ್ಮ : (ಜಂಪೆ–2) ಎನುತ ಪೌರುಷವಾಡುತ | ಚೈದ್ಯನಿಗೆ | ಘನದಿ ದಿಬ್ಬಣಗೂಡುತ | ಅನುವಿನಿಂ ಬಹುದೆನ್ನುತ | ಪತ್ರಿಕೆಯ | ಜನಪನಂದನ ಬರೆಸುತ ||

(ಶಿಶುಪಾಲನಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರುಗ್ಮ ಮತ್ತು ಭೀಷ್ಮಕ ತೆರಳಿದ ನಂತರ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಪ್ರವೇಶ) ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ತ್ರಿವುಡೆ−1) ಇತ್ತಲಂತ:ಪುರದಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ | ಮತ್ತೆ ವಿಷಯವ ತಿಳಿದು ತನ್ನಯ | ಚಿತ್ತದಲಿ ಕಡು ನೊಂದಳಣ್ಣನು | ಗೈದ ನಿರ್ಣಯಕೆ ||

{ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ಅಷ್ಟ−1) ಇಂತೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯ ಕೇಳುತ್ತಾ | ಗುಣ | ವಂತೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಶೋಕ ತಾಳುತ್ತಾ | ಅಂತರಂಗದಿ ಮನ ಮರುಗುತ್ತ | ಇದ | ನೆಂತು ತಾಳುವೆ ತಾನು ಎನ್ನುತ್ತಾ || }

ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ಜಂಪೆ–1,2) ಅಣ್ಣನೆಂಬುವನೆನಗೆ | ಹಣ್ಣಿದನು ಮೃತ್ಯುವನು ॥ ಇನ್ನಾರು ಗತಿ ಎನುತ | ಕಣ್ಣೀರಗರೆದೂ ॥ ಏಕೆ ಪುಟ್ಟಿದೆನಯ್ಯೊ | ಪೆಣ್ಣಾಗಿ ಧರೆಯೊಳು ವಿ ॥ ವೇಕವಿಲ್ಲದ ಜ್ಯೇಷ್ಠನೊಡನೇ ॥

ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ಭಾಮಿನಿ) ಧರಣಿಪರು ನಡೆತರುವ ಕಾರ್ಯವ | ತರುಣಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ತಿಳಿದು ಮನದಲಿ || ಮರುಗಿ ತನ್ನೊಳು ತಾನೆ ನೆನೆದಳು ತಕ್ಕುಪಾಯವನೂ || ಮುರಹರನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಓಲೆಯ | ಬರೆದು ನೋಳ್ಪೆನು ತಾನೆನುತ್ತಲಿ || ಕರೆಸೆ ದ್ವಿಜಕುಲ ವರನು ಬಂದನು ಬಹಳ ಹರುಷದಲೀ ||

(ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿದ್ಯೋತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬರುವನು)

ಆಗ್ನಿದ್ಯೋತ: (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕರೆದ ಕೆಲಸವೇನು ಪೇಳೆ | ಶ್ರೀಲತಾಂಗೀ || ಪುಣ್ಯ | ಚರಿತೆ ಭಾಗ್ಯವಂತೆ ನೀನು | ಶ್ರೀಲತಾಂಗೀ || ಏನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಿಂದು | ಶ್ರೀ ಲತಾಂಗೀ || ಈಗ | ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಂದೆ | ಶ್ರೀಲತಾಂಗೀ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ರೂಪಕ) ಕೇಳು ಭೂಮಿದೇವ ನಾನು ಪೇಳ್ವ ಮಾತನೂ | ಆ | ನೀಲವರ್ಣ ಶತ್ರುವೆನುತ ಅಣ್ಣ ರುಗ್ಮನೂ || ಖೂಳ ಚೈದ್ಯನಿಂಗೆ ನಾಳೆ ಕೊಡುವನೆನ್ನನೂ | ಭೂ | ಪಾಲರನ್ನು ಈಗ ತಾನು ಕರೆಸಿಕೊಳುವನೂ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: (ರೂಪಕ) ಮರುಳ ರುಗ್ಮ ಮಾಡಿದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ | ನಾನು | ಬರೆದು ಕೊಡವೆನಯ್ಯ ನಿನಗೆ ಲಿಖಿತವನ್ನೂ || ಹರಿಯ ಚರಣದೆಡೆಗೆ ಪೋಗಿ ಇತ್ತು ಬೇಗಾ | ಎನ್ನ | ಪರಿಯ ತಿಳುಹಿ ಕರೆದುತಾರಯ್ಯ ಈಗಾ || (ಪತ್ರ ಬರೆದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮೂಲಕ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಳು, ಮೊದಲು ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮತ್ತು ನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತೆರಳುವರು, ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರವೇಶ)

ಕೃಷ್ಣ : (ಜಂಪೆ–2) ಪರಮ ಸಂಭ್ರಮ ವಿಭವದಿ | ದ್ವಾರಕೆಯೊಳ್ | ಹರಿಯು ಬಹಳಾನಂದದಿ || ವಿರಚಿಸಿರೆ

(ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬರುತ್ತಾರೆ)

ರುಕ್ಕಿಣಿ ಕಲ್ಯಾಣ - Prasanga Sangraha – 9 - by Harikrishna Holla, Brahmavara. Ph : 9449894366

ಓಲಗವನು | ದ್ವಿಜನೊರ್ವ | ಬರಲು ದೂರದಿ ಕಂಡನು ||

ಕೃಷ್ಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ–1) ಪರಮತೇಜೋರಾಶಿ ಭೂಸುರ | ವರರೆ ಬನ್ನಿರಿ ಮೋದದಿ ॥ ದರುಶನವೆಯಪರೂಪ ಆಸನ | ವಿರಿಸಿಹೆನು ಕುಳಿರೆನ್ನುತ ॥

ಅಗ್ನಿದ್ಯೋತ : (ತ್ರಿವುಡೆ–1) ಹರಿಯೆ ಕೇಳು ವಿದರ್ಭ ನಗರದೊ | ಳರಸ ಭೀಷ್ಮಕರಾಯನ | ತರಳೆ ರುಕ್ಕಿಣಿಯಿತ್ತ ಪತ್ರವ | ಹರುಷದಿಂ ಕೊಡಲೈದೆ ನಾ ||

(ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒಳಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ, ಪತ್ರ ಓದುವುದು)

ಕೃಷ್ಣ : (ಅಷ್ಟ–1) ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗರ್ಭ ಚರಾಚರ | ವಸ್ತು ಸಮ್ಮೇಳನಾಂಗ || ಚಿತ್ತಜಾರಿಯ ಸಖ ಕೇಶವ ಶ್ರೀಪುರು | ಷೋತ್ತಮ ನರಹರಿಗೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: (ಅಷ್ಟ-1) ಚರಣಕಿಂಕರಿ ಕುಂಡಿನಾಪುರ ಭೀಷ್ಮಕ | ತರಳೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಬಿನ್ನಹ || ನಿರತಸೌಖ್ಯವು ತಮ್ಮ ಕುಶಲವ ದಯೆಯಿಂದ | ಬರೆಸಬೇಹುದು ಸಾಂಪ್ರತ ||

ಕೃಷ್ಣ : (ಅಷ್ಟ–1) ದುರುಳ ಚೈದ್ಯನಿಗೆನ್ನ ಪರಿಣಯಗೆಯ್ವರೆ | ಬರುವ ಸಪ್ತಮಿದಿನದಿ ॥ ಬರೆಸಿಹ ಪತ್ರವನೆನ್ನಗ್ರಭವ ರುಕ್ಮ | ನಿರದೆನ್ನ ಮನಸಿನೊಳು ॥

ಕೃಷ್ಣ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಬರುವೆನಾದಿನ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದೊಳೆಮ್ಮಯ | ಪುರದುಪವನದುರ್ಗೆಯ || ಪರಿಪೂಜಿಸಲು ಬರೆ ದಯದಿಂದಲಯ್ತಂದು | ಕರೆದೊಯ್ದು ವೇಗದೊಳು ||

ಕೃಷ್ಣ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ವರಿಸಿಕೊಂಬುದು ಎನ್ನ ತೊರೆದರೆ ಜೀವದೊ | ಳಿರೆನು ನಿಶ್ಚಯಗಳಿದು ॥ ತರುಣಿ ಹತ್ಯಾದೋಷ ಬಹುದು ನಂಬಿಹೆ ಸ್ವಾಮಿ | ಚರಣಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನಹವು ॥

ಕೃಷ್ಣ : (ಏಕ) ಬರೆದಿಹ ಪತ್ರವನು | ಓದುತ | ಹರಿ ಮುದತಾಳಿದನು ॥ ಬರುವೆನು ಖಂಡಿತವಾದಿನವೆನ್ನುತೆ | ಬರೆದುತ್ತರವನು ಭೂಸುರಗೀಯುತ ॥

(ಪತ್ರ ಬರೆದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮೂಲಕ ರುಕ್ಮಿಣಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವನು , ಮೊದಲು ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತೆರಳುವರು , ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಶಿಶುಪಾಲನ ಪ್ರವೇಶ)

ಶಿಶುಪಾಲ: (ಏಕ) ಹರುಷದೊಳೋಲಗದಿ | ಚೈದ್ಯನು | ಇರೆ ಸಿಂಹಾಸನದಿ ॥ ಎರಗುತ ಕುಂಡಿನಿ ನಗರದ ಚಾರನು | ಭರದೊಳು ಪತ್ರವ ಕೊಡಲದನೋದಿದ ॥

ಶಿಶುಪಾಲ:(ಜಂಪೆ–2) ಸ್ವಸ್ತೆ ಶ್ರೀಚೇದಿನೃಪ ವೈರಿಗಜಪಂಚಾಸ್ಯ | ನುತ್ತಮೋತ್ತಮ ಕೀರ್ತಿವಂತ ಗುಣಸಾಂದ್ರ || ಮಿತ್ರಶಿಶುಪಾಲಾಖ್ಯನಿಂಗೆ ವೈದರ್ಭನೃಪ | ಪುತ್ರ ರುಕ್ಮನು ಬರೆದ ಬಿನ್ನಹದ ಲಿಖಿತ ||

ಶಿಶುಪಾಲ :(ಜಂಪೆ–2) ಅನುಜೆ ರುಕ್ಮಿಣಿಯನ್ನು ಚಿನುಮಯನಿಗೀಯುವರೆ | ಜನಕನೆಣ್ಣಿರಲಿದಕೆ ಮನವ ಕೊಡದಾನು || ನಿನಗೆ ಪರಿಣಯದಿಂದ ಬರುವ ಸಪ್ತಮಿದಿನದಿ | ವನಜಾಕ್ಷಿಯಳನೀವೆನೆನುತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ||

ಶಿಶುಪಾಲ: (ಏಕ) ಭಳಿರೆನ್ನಯ ಸಖ ರುಕ್ಮನ ಪೋಲುವ | ರಿಳೆಯೊಳಗಾರಿಹರು || ಒಲಿಪರೆಯೆನ್ನನು ರುಕ್ಮಿಣಿ ಸುಕೃತವ | ಘಳಿಸಿದಲೈ ದಿಟವು ||

ಶಿಶುಪಾಲ: (ಏಕ) ಪರಮ ಕ್ಷತ್ರಿಯಕುಲದೊಳು ಜನಿಸಿಹೆ | ಸರಿಯಹರಾರೆನಗೆ || ಪರಿಪಾಲಿಪೆ ಧರೆ ಭುಜಬಲದರ್ಪದೊಳ್ | ಸುರರಾಜನ ತೆರದಿ ||

ಶಿಶುಪಾಲ : (ಏಕ) ತೆರಳೆಲೊ ಚಾರಕನೀಕ್ಷಣ ಮಗಧನ | ಬರಹೇಳೆಂದೆನುತ || ಪೊರಡಿಸಿ ದಿಬ್ಬಣನೆರಹುತ ವಿಭವದೊ | ಳಿರುತಿರೆ ಶಿಶಪಾಲ ||

(ಮಿತ್ರ ಮಾಗಧನನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ತೆರಳುವನು , ರುಕ್ಜಿಣಿಯು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಬರುವಳು)

ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ತ್ರಿವುಡೆ–1) ನಿರತ ನಾ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯೆಯಲ್ಲದ | ಡಿರದು ತನ್ನೊಡಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣನೆ || ಕೊರಳ ಕೊಯ್ದನೆ ಯೆನುತ ಮರುಗು | ತ್ತಿರಲು ನಡೆತಂದ್ವಿಬುಧನು ||

{ರುಕ್ಮಿಣಿ: (ರೂಪಕ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಪೋದ ವಿಪ್ರನೇಕೆ ಬಾರ | ದಾದ ಮುದದಲೀ || ಮಾಧವಂಗೆ ಲಿಖಿತವೀಯೆ | ಓದಿ ಭರದಲೀ || ತರುಣಿ ತಾನು ಬರೆದಳೆಂದು | ಹರಿಯು ಹಾಸ್ಯದೀ || ಜರೆದು ನುಡಿಯೆ ಕೇಳಿ ವಿಪ್ರ | ಮರುಗಿ ಖೇದದೀ || }

(ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬರುತ್ತಾರೆ)

ಆಗ್ನಿದ್ಯೋತ:(ಕೋರೆ) ಇಂತು ಪೇಳುತಿರಲು ಲಕ್ಷ್ಮೀ | ಕಾಂತನೆಡೆಯಿಂದಾ | ಶ್ರೀ | ಕಾಂತೆ ಬಳಿಗೆ ವಿಪ್ರ ಹರುಷ | ವಾಂತು ಬಂದಾ ॥

ಅಗ್ನಿದ್ಯೋತ:(ಭಾಮಿನಿ) ಮಾನಿನೀಮಣಿ ಕೇಳು ಭಾಗ್ಯಮ | ಹಾನಿಧಿಯು ನೀನಹುದು ಕೃಷ್ಣನು ॥ ದೀನರಕ್ಷಕ ಬಹನು ದುರ್ಗಾದೇವಿಯಾಲಯಕೆ ॥ ಮಾನಸಿಕ ಚಿಂತೆಗಳ ನೀನನು | ಮಾನಿಸದೆ ಬಿಡುಯೆನುತ ಭೂಸುರ ॥ ತಾನಡೆಯೆ ರುಕ್ಕಿಣಿಯು ಸಂತಸದಿಂದಲಾಕ್ಷಣದಿ ॥

(ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತೆರಳಿದ ನಂತರ ರುಕ್ಮಿಣಿಯೂ ತೆರಳುವಳು , ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲರಾಮನ ಪ್ರವೇಶ)

ಬಲರಾಮ: (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಅರಸ ಕೇಳ್ ದ್ವಾರಕೆಯೊಳೊಂದಿನ | ಹರುಷದೊಳಗೋಲಗದಿ ಹಲಧರ \parallel ನಿರಲು ಶ್ರೀಹರಿ ಬಂದು ನಮಿಸಲು | ತ್ವರಿತದಿಂದ \parallel

(ಕೃಷ್ಣ ಬಂದು ವಂದಿಸುವನು)

ಬಲರಾಮ:(ತ್ರಿವುಡೆ–1) ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು ಕೃಷ್ಣ ತದ ಮನ | ದೊಳಗೆ ಹರುಷಗಳೇನು ಪೇಳೆನೆ || ಸುಲಲಿತಾಂಗಿ ಯು ಬರೆದ ಲಿಖಿತವ | ತಿಳುಹಲಾಗ ||

ಬಲರಾಮ :(ತ್ರಿವುಡೆ–2) ಪೊರಡು ತಡವೇಕಿಂದು ಸಪ್ತಮಿ | ಪರಿಣಯೋತ್ಸವಕಯ್ದಿ ಚೈದ್ಯನ || ಧುರದಿ ದರ್ಪವ ಮುರಿದು ಸುದತಿಯ | ತರಲುಬೇಕೈ ||

ಬಲರಾಮ:(ತ್ರಿವುಡೆ–2) ಏಳೆನುತ ಹಲಧರನು ಪೊರಮಡೆ | ವ್ಯಾಳಶಯನನು ಸಕಲ ಯಾದವ || ಜಾಲದೊಳು ರಥವೇರಲತಿ ಮುದ | ತಾಳುತಾಗ ||

(ಬಲರಾಮ-ಕೃಷ್ಣರು ಹೊರಡುವರು , ಶಿಶುಪಾಲ ಮತ್ತು ಮಾಗಧರು ಬರುವರು)

ಶಿಶುಪಾಲ+ಮಾಗಧ :(ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಇತ್ತ ಮದುವೆಗೆನುತ್ತ ಚೈದ್ಯನು | ಚಿತ್ತದಲಿ ಹರುಷವನೆ ತಾಳುತ | ಮತ್ತೆ ಮಿತ್ರರ ಮೊತ್ತದೊದಿಗೆ | ಬಂದನಾಗ ||

(ಶಿಶುಪಾಲ–ಮಾಗಧರು ತೆರಳಿದ ನಂತರ, ಮೊದಲು ರುಗ್ಮ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶಿಶುಪಾಲ ಮತ್ತು ಮಾಗಧರು ಬರುವರು, ರುಗ್ಮನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವನು)

ರುಗ್ನ : (ಜಂಪೆ–2) ಕೂಡಿ ದಿಬ್ಬಣ ಬಂದು ದೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯ ಕೇಳಿ | ಗಾಢದಿಂ ರುಗ್ಮಭೂಪಾಲನಿದಿರ್ಗೊಂಡಾ ||

ರುಗ್ಮ : (ಅಷ್ಟ-1) ಬಂದಿರೆ ಕುಶಲಿಗಳನುತ | ಮುದ | ದಿಂದಾತನುಪಚರಿಸುತ್ತ $\|$ ಚಂದದಿ ಕರೆತಂದು ಬಿಡದಿ ಯೊಳಿಳುಹುತ್ತ $\|$ ಚಂದಿರಾನನೆ ಭಾಗ್ಯದೊಳು ಗುಣ | ಸಿಂಧು ವರ ನೀನಾದೆಯೆನ್ನುತ $\|$

ಮಾಗಧ: (ಜಂಪೆ−2) ಕರೆಸಿ ಭೀಷ್ಮಕನನ್ನು | ಭರದಿ ಬಂದಿದೆ ಲಗ್ನ || ಬರಿಸು ತನುಜೆಯ ಧಾರೆ | ಎರೆ ಕ್ಷಿಪ್ರದಿಂದಾ ||

ರುಗ್ಮ : (ಜಂಪೆ-2) ಎಲೆ ಮಗಧಭೂಪ ಕೇಳೂ | ರುಗ್ಮಿಣಿಯು | ಕುಲದೇವಿಯನ್ನು ಮೊದಲೂ || ಒಲಿದು ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಲೀ | ಬಳಿಕ ಶುಭ | ಕೆಲಸವನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲೀ ||

(ಬಂದವರನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆಂದು ಒಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ , ರುಕ್ಮಿಣಿಯನ್ನು ಸಖಿಯರೊಡನೆ ಗಿರಿಜೆಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹುತ್ತಾನೆ , ರುಕ್ಮಿಣಿ ಗಿರಿಜೆಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಳು)

ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ಕೋರೆ) ಪರಮ ಸದ್ಭಕ್ತಿಭಾವದೊಳು | ನೃಪ | ತರಳೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಸಂಪ್ರೀತಿಯೊಳು || ಗಿರಿಜೆ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಚಂಡಿ ಶಾಂಭವಿಯೆನ್ನ || ಹರಿಯೆ ಕೈವಿಡಿವಂತೆ ಪೊರೆಯೆಂ | ದೆರಗಿ ಸ್ತುತಿಸುತಲಿರ್ದಳಾಗಲು || (ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ದರ್ಶನವೀಯುತ್ತಾನೆ)

ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ತ್ರಿವುಡೆ–1) ಮಾರಮಣ ಮೈದೋರಲಾಕ್ಷಣ | ಮಾರನಸ್ತ್ರಕೆ ಮೈಯನೊಡ್ಡುತ ॥ ಮಾರನಯ್ಯನ ಮನದಿ ನೆನೆವುತ | ಮಾರಮಣಿ ನುತಿಗೈದಳು ॥

{ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ಅಷ್ಟ−1) ಇನಿಯ ಲಾಲಿಸು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತುಗಳೇನು | ನಿನ್ನ | ಘನವಿಲಾಸಕೆ ಮನ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ನಾನು || ಅಣ್ಣನೆನ್ನನು ಖಳಗೆ ಹಣ್ಣುವನಂತೆ | ಎನ್ನ | ಕರೆದೊಯ್ಯೊ ಬೇಗದಿ ನಿನ್ನಯ ಪುರಕೆ ||}

(ರುಕ್ಮಿಣಿಯು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಲರಾಮ ಬಂದು ಹೊರಡು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ)

ಬಲರಾಮ: (ಜಂಪೆ–2) ಇದು ಸಮಯ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಳ್ | ಪದುಮದಳಲೋಚನೆಯ ॥ ಒದಗಿನಲಿ ಕೈವಿಡಿದು ನೀನೂ ॥ ಮುದದಿ ನಡೆ ದ್ವಾರಕಿಗೆ | ಮದಮುಖರ ಸದೆದು ಜಯ ॥ ವಧುವನೊಡಗೊಂಡು ನಾ ಬಹೆನೂ ॥

(ಮೂವರೂ ತೆರಳಿದ ನಂತರ , ರುಗ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ದೂತಿಯೋರ್ವಳು ಹೋಗಿ ದೂರುವಳು)

ದೂತಿ: (ವಾರ್ಧಕ) ಕರೆತರಲು ಪೋಗಿರ್ದ ಸತಿಯರೊಳಗೋರುವಳು | ಭರದೊಳಯ್ತಂದಾಗ ರುಕ್ಮನೊಡ ನುಸಿರಿದಳ್ || ಹರಿಣಾಕ್ಷಿರುಕ್ಮಿಣಿಯ ವಂಚಿಸುತ ಕರವಿಡಿದು ಎಳೆದು ಸ್ಯಂದನವಡರಸಿ || ಹರಿಯು ತನ್ನಯ ಪುರಿಗೆ ಗಮಿಸುತಿಹನೀ ಕ್ಷಣವೆ | ತೆರಳು ನೀನೆಂದೆನಲ್ ||

ರುಕ್ಮ : (ಅಬ್ರ) ಕಿಡಿಗೆದರಿ ಶರಚಾಪ | ಧರಿಸಿ ಯಾರ್ಭಟಿಸುತ್ತ ಪೊರಮಟ್ಟು ವೇಗದಿಂದರಿವೆ ಕಂಠವನೆನ್ನುತ || ರುಕ್ಮ : (ಅಷ್ಟ –1) ಅರರೆ ಗೋವಳಬಾಲನೆನ್ನುತ ರುಕ್ಮ || ಬರಲಿ ಸೇನೆಗಳಲ್ಲ ಸಚಿವನೆ | ತ್ವರಿತವೆನ್ನುತ ಖತಿಯಲಿ ||

ರುಕ್ಮ : (ಅಷ್ಟ-1) ಏನಿದೀಪರಿ ಕೃಷ್ಣ ಚೋರತ್ವದಿ || ಮಾನಿನೀಮಣಿಯಳನು ರಥದೊಳ | ಗೇನುಕಾರಣ ನೆಗಹಿದ ||

ರುಕ್ಮ : (ಅಷ್ಟ–1) ಬಾರೆಲೋ ಚೈದ್ಯನೇಕೆ ಮಂಟಪದೊಳು | ಸೇರಿಕೊಂಡಿಹೆ ನಾರಿಮಣಿಯಳ | ಪೋರನೊಯ್ಯನು ಪರಿಕಿಸು ||

ರುಕ್ಮ : (ಅಷ್ಟ-1) ಎಲೆಲೆ ಮಾಗಧಮುಖ್ಯನೃಪಾಲರು \parallel ನೆಲನ ನೋಡುವುದೇಕೆ ಬನ್ನಿರಿ \parallel ಗಳವ ಖಂಡಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನ \parallel

(ಶಿಶುಪಾಲ, ಮಾಗಧರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ, ಮೊದಲು ಶಿಶುಪಾಲ ಮತ್ತು ಬಲರಾಮ ಇದಿರಾಗುತ್ತಾರೆ)

ಶಿಶುಪಾಲ: (ಜಂಪೆ–2) ಫಡ ಫಡೆಲೊ ಗೋವಳರ ಹುಡುಗತನಗಳ ಶೂರ | ರೊಡನೆ ತೋರುವಿರೈಸೆ ಭಳಿರೆ || ಕಡುದುರುಳರಂತೆನ್ನ ವಂಚಿಸುತ ಕಳವಿನೊಳು | ಮಡದಿಯನ್ನ ಪಹರಿಸೆ ಬಿಡೆನು ||

ಬಲರಾಮ: (ಜಂಪೆ–2) ದೊರಕಲಾಪುದೆ ಸುರಭಿ ತಿರುಕನಿಂಗೆಲೆ ಮರುಳೆ | ಹರಿಗೆ ಸಲುತಿಹಳಾದಿಲಕ್ಷ್ಮಿ | ವರಿಸಲಾಪೆಯೊ ಮೂಢ ಸಭೆಗೆ ಮುಖ ತೋರದಿರು | ಪರಿಣಯೋತ್ಸವವಾಯ್ತು ನಿನಗೆ ||

ಶಿಶುಪಾಲ : (ಜಂಪೆ–2) ಶಿರವರಿದು ನಿಮ್ಮುಭಯರನ್ನು ಹರಿಣಾಕ್ಷಿಯಳ | ವರಿಸಿ ಮಂಗಲಕರದಿ ಪುರಕೆ ॥ ತೆರಳು ತಿಹ ಶಿಶುಪಾಲನನ್ನು ನಿರ್ಜರರೆಲ್ಲ | ಸರಿಯೆಂದು ನಭದಿ ಕೀರ್ತಿಪರು ॥

ಬಲರಾಮ: (ಜಂಪೆ–2) ತರಣಿಜಾತನ ಪುರಿಯೊಳಿರುವ ಮೃತಕನ್ನಿಕೆಯ | ವರಿಸುತಿಹೆ ನೀನು ಸಂತಸದಿ ॥ ಪರ ಮೇಷ್ಠಿ ಬರೆದಿಹನು ತಪ್ಪಲಾರದು ಎನ್ನ | ಧುರಕೆ ನೀ ಮಾರ್ಮಲೆಯಬಹುದೈ ॥

(ಯುದ್ದದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪಾಲನು ಸೋಲುತ್ತಾನೆ, ಅಬ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಗಧ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ಮಾಗಧ: (ಅಬ್ರ) ಪರಿಕಿಸುತ ಪಲ್ಮೊರೆದು ಮಗಧನು | ಕರದಿ ಚಾಪವ ಕೊಂಡು ಗೋಪರ ॥ ತರಳ ಬಾರೆಂದೆನುತ ಮಾರ್ಮಲೆಯಲ್ಲೆ ಹಲಧರನು ॥

ಮಾಗಧ: (ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಎಲೆಲೆ ಚಾಣೂರನನ್ನು | ಕೊಂದಿಹ ಶೌರ್ಯ | ದೊಲವೆನ್ನೊಳ್ ತೋರಿಸಿನ್ನು | ಗಳವ ಖಂಡಿಪೆ ಚೈದ್ಯಗೊಲಿವ ಬಾಲೆಯನಿತ್ತು | ಘಳಿಲನೆ ಪೋಗೆಂದನು ||

ಬಲರಾಮ: (ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಪರಿಕಿಸು ಮುಸಲವನ್ನು | ಮಾಗಧ ಕೇಳೀ | ದುರುಳನಿಗಾಗಿ ನೀನು ॥ ಬರಿದೆ ಪ್ರಾಣವ ನೀಗುವಂಥಾ ಕಾಲವೆಯೆನ್ನ | ಧುರವು ಸಂಘಟಿಸಿತೀಗ ॥

ಮಾಗಧ: (ಅಷ್ಟ−2) ಹದಿನೇಳು ಬಾರಿಯೊಳು | ಗೋವಳಕೃಷ್ಣ | ನೊದಗಿ ಕಾಲ್ದೆಗೆದಾಗಳು || ಬೆದರಿವೋಡಿಹ ಭಂಡರುಭಯರ ಕ್ಷಣದೊಳು | ನಿಧನ ಮಾಳ್ಬೆನು ತಾಳೆಲ ||

ಬಲರಾಮ : (ಅಷ್ಟ-2) ಕಾಲಭೇದಗಳಿಹುದು | ಮಾಗಧ ಜಯ | ಕಾಲಕರ್ಮದಿ ಬಹುದು || ಕಾಲಯವನ ಕಂಸ ಮುಷ್ಟಿಕಾದ್ಯರ ವಿಧಿ | ಯೋಲೋಚಿಸೆಲೊ ಧೂರ್ತನೆ ||

(ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾಗಧ ಸೋಲುತ್ತಾನೆ , ಇಬ್ಬರೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಅಬ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಗಧನು ಪುನಹ ಬಂದು ಶಿಶುಪಾಲನನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ , ಇಬ್ಬರೂ ಓಡುತ್ತಾರೆ)

ಮಾಗಧ: (ಅಬ್ರ) ಭರದಿ ಮಾಗಧನಾಗ ಚೈದ್ಯನ | ಕರೆದು ಪೇಳಿದನಿಂದು ಸಮರದಿ ॥ ಧುರದಿ ಜಯಮಿಲ್ಲೆಮಗೆ ತರುಣಿಯೊಳಾಸೆ ಬೇಡೀಗ ॥ ತೆರಳುವುದು ಪುರಿಗೆನುತ ಬೇಗನೆ | ತಿರುಗೆ ॥

(ಇಬ್ಬರೂ ಓಡುತ್ತಾರೆ , ಅಬ್ರಕ್ಕೆ ರುಗ್ಮ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ರುಗ್ಮ : (ಅಬ್ರ) ಅರರೆ ನಡಿರೆಂದೆನಲು ರುಕ್ಮನು ತರುಬಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ||

(ತಾನೇ ಹೋಗಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಇದಿರಿಸುತ್ತಾನೆ , ಅಬ್ರಕ್ಕೆ ರುಗ್ಮ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ರುಗ್ಮ : (ಮಟ್ಟೆ) ಅರರೆ ಜಾರ ಚೋರ ಕೃಷ್ಣ | ಧುರದಿ ನಿನ್ನ ಕೊಲದೆ ಪುರಿಗೆ ॥ ತೆರಳುವಧಟನಲ್ಲ ಸತಿಯ | ಭರದೊಳೀಯೆಲಾ ॥

ಕೃಷ್ಣ :(ಏಕ,ಕೋರೆ) ಭಾವನೆನ್ನೊಳೇಕ ಮುನಿಸು | ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಸತಿಯ || ನೀವುದುಚಿತ ಕ್ರೋಧ ಧರಿಪು | ದಾವ ನೀತಿಯು ||

ರುಗ್ಮ : (ಮಟ್ಟೆ) ಅರಿವೆ ನಿನ್ನ ಜಿಹ್ವೆಯನ್ನು | ಕರೆವುದೇತಕಿನಿತು ಭಾವ || ನಿರುವನೆಲ್ಲಿ ತೋರು ಸತಿಯ | ನಿತ್ತು ತೆರಳಲಾ ||

ಕೃಷ್ಣ : (ಮಟ್ಟೆ) ಬೇಡ ಸಾರಿಪೇಳ್ದೆ ರುಕ್ಮ | ಕೇಡ ಬಯಸಬೇಡ ತೆರಳು || ಮೂಢ ನೀನು ಬರಿದೆ ಕಲಹ | ಮಾಡಿ ದಣಿವೆಯ ||

ರುಗ್ಮ : (ಮಟ್ಟೆ) ಬಲ್ಲೆ ನಿನ್ನ ಕಪಟಕೃತ್ಯ | ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬಕೆನುತ ಪೋಗಿ || ಕಳ್ಳ ನೀನು ಕಂಸನೊಧಿಸಿ | ದೆಲ್ಲರರಿವರು || (ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತು ಬೀಳುತ್ತಾನೆ , ಅವನನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ಕೊಲ್ಲಲು ಹೋದಾಗ ರುಕ್ಮಿಣಿ ತಡೆಯುತ್ತಾಳೆ)

ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ತ್ರಿವುಡೆ–1) ದೇವ ರಕ್ಷಿಸೆನುತ್ತ ರುಕ್ಮಿಣಿ | ದೇವದೇವನ ಕರವ ಪಿಡಿಯುತ ॥ ಭಾವನನು ನೀ ಕೊಲುವೆಯೆಂತ್ಮೆ | ಸಾವಧಾನದಿ ಯೋಚಿಸು ॥

ರುಕ್ಮಿಣಿ : (ತ್ರಿವುಡೆ–1) ನಿನಗಿದಿರೆ ಹುಲುಮನುಜನೀತನು | ನೆನೆದಡಜಸುರರುದ್ರಕೋಟಿಗ | ಳೆನಿತು ಜನಿಪವು ನಿನ್ನ ದೇಹದೊಳ್ | ವನಜನಾಭನೆ ರಕ್ಷಿಸು |

(ಕ್ಷೌರಿಕನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆತನ ಜುಟ್ಟು ಕೊಯ್ಸುತ್ತಾನೆ)

ಕೃಷ್ಣ : (ಜಂಪೆ–2) ಮಂಡಲೇಶನ ಸುತನೆ | ಮಂಡೆಬೋಳಾದುದೇ \parallel ಕಂಡು ರಕ್ಷಿಪರ ತೋ | ರೆಂದ ಮುರಹರನು \parallel

(ಅವಮಾನಿತನಾದ ರುಗ್ಮ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ)

ರುಗ್ಮ : (ಅಬ್ರ) ಪುಂಡರೀಕಾಂಬಕನ ಕೊಲ್ಲದೆ | ಕೊಂಡುಬಾರದೆ ತಂಗಿಯನು ತಾ | ಕುಂಡಿನವ ಪೊಗೆನೆಂದು ರುಕ್ಮನು ಭೋಜಕಟಕದಲಿ ||

(ರುಗ್ಮ ತೆರಳಿದನಂತರ ಕೃಷ್ಣ ರುಕ್ಮಿಣಿಯರಿಗೆ ಮಗಳಾರತಿ)

(ಚೌತಾಳ) ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯ ರುಕ್ಮಿಣಿದೇವಿ ಸಹಿತ | ರತ್ನದ ಹಸೆಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ರಂಜಿಸುತ || ಅರ್ತಿಲಿ ಸರ್ವರು ಸಂತೋಷಿಸುತಾ | ಮುತ್ಕೆದರೆಲ್ಲರು ಸ್ವರವೆತ್ತಿ ಪಾಡುತ್ತ || ಉತ್ತಮ ರಾಗದಿ ಪೊಗಳುತ ಪಾಡುತ || ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯಾ ಬೆಳಗಿರೇ || ಶೋಭಾನೆ ||

* * * * *